

Pädevuste tööühma seminari memo

Altmõisa Külalistemaja

Tuuru küla, Ridala vald, 90426 Läänemaa

02.-03. juuni 2011

Pädevuste tööühma liikmed:	Hans Põldoja; Heikki Eljas; Jane Mägi; Ly Sõõrd; Marju Piir; Marko Puusaar; Varje Tipp; Mari-Liis Peets
Osalesid:	Heikki Eljas; Jane Mägi; Ly Sõõrd; Marko Puusaar; Varje Tipp; Ene Koitla; Mari-Liis Peets; Mart Laanpere
Kohtumise päevakava teemad:	Tagasiside haridustehnoloogiliste pädevuste enesehindamismudelile Enesehindamismudeli sõnastuse ülevaatamine ja sõnastuse parandamine

Kohtumisele kutsuti haridustehnoloogiliste pädevuste enesehindamismudelile eksperdina tagasiside andma Mart Laanpere (Tallinna Ülikool, haridustehnoloogia keskuse juhtaja), kes tegi kokkuvõtte mudeli kitsaskohtadest ning tõi välja põhimõtted, millest lähtuda mudeli täiustamisel.

Mart Laanpere tegi ettepaneku võtta aluseks ISTE õpetajate Riikliku Haridustehnoloogia Standardi (NETS.T) eesti keelne tõlge e-ÕAK enesehindamismudeli täiustamisel (maatriks).

Kohtumisel vaadati üle ja täiendati ISTE NETS.T eesti keelne tõlge (Lisa 1). Mart Laanpere küsib ISTEst luba kasutada nende standardit Eesti pädevusmodeli koostamisel. Seejärel pannakse tõlge e-ÕAK kodulehe ülesse kõigile huvilistele tutvumiseks ja lugemiseks. Pädevusmodel on tulevikuvisioniks või katusdokumendiks e-ÕAK pädevuste enesehindamismudeli täiustamiseks (maatriks), mille poole hakatakse liikuma järgmistel aastatel (2012-2013). Mart Laanpere kirjutab pädevusmodeli mõistete seletused. Mõisted on lisa 1.

e-ÕAK kasutab koolitustel jätkuvalt edasi pädevuste tööühma poolt koostatud haridustehnoloogiliste pädevuste enesehindamismudelit. Kohtumisel tutvuti enesehindamismudelile antud tagasisidega (õppejõudude ja haridustehnoloogide tagasiside) ning maatriksisse viidi sisse vajalikud muudatused ja täiendused. Kõik tehtud muudatused on Lisas 2 punasega.

Sügisel 2011 hakatakse aktiivselt koguma tagasisidet koolituste ja pädevuste veebi kasutussõbralikkuse ning enesehindamismudeli kohta. Tagasisidele viidatakse veebi kodulehe avalehel. Lisaks hakatakse aktiivselt veebi laialdasele üldsusele tutvustama (HT suvekool, võrgustiku seminar, sügisseminar).

Pädevuste tööühma järgmised tegevused keskenduvad veebi testimisele ja täiustamisele, veebi tutvustamisele laiemale üldsusele, tagasiside koondamisele ja pädevuste enesehindamismudeli rakendamisele teistes süsteemides (kvaliteedi veeb – veebipõhine juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks, juhendi linkimine pädevustega/koolitustega).

Lisa 1

Õpetajate ja õppejõudude haridustehnoloogiline pädevusmudel

I Õppijate innustamine ja juhendamine digikeskkonnas

- 1.1. Õppijate loovuse ja innovatsiooni toetamine ning arendamine
- 1.2. Õppijate innustamine eluliste probleemide lahendamisel
- 1.3. Õppijate suunamine isiklike kogemuste refleksioonile ja mõtestamisele
- 1.4. Õppijatega koostöös toimuva teadmusloome juhendamine

II Õpikeskkonna kavandamine ja õppeprotsessi läbiviimine digiajastul

- 2.1. Väljundipõhise õppe kavandamine
- 2.2. Ennastjuhtivat õppijat toetava õpikeskkonna kujundamine
- 2.3. Õpiülesannete koostamine ja kasutamine arvestades õppija individuaalset eripära
- 2.4. Õpitulemuste kujundav ja kokkuvõttev hindamine

III Digiajastu töökeskkonna kujundamine

- 3.1. Digiajastu töövõtete ja -vahendite kasutamine
- 3.2. Erinevate osapoolte kaasamine koostöösse õppijate arengu huvides
- 3.3. Suhtlemine õppijate, kolleegidega ja teiste osapooltega digitaalse meedia vahendusel
- 3.4. Info kogumine ja analüüsimine

IV Digiühiskonna kodanikuna käitumine

- 4.1. Digivahendite turvaline, legaalne ja eetiline kasutamine ning nende praktikate levitamine
- 4.2. Digivahendite valimine, tagades õppijatele võrdsed võimalused

4.3. Vastutustundlik käitumine digikeskkonnas ja digitaalse etiketi järgimine

4.4. Koostöö mitmekultuurilises digikeskkonnas

V Professionaalne areng digiajastul

5.1. Osalemine kohalikes ja rahvusvahelistes praktikakogukondades ja/või võrgustikes

5.2. Digiajastu haridusuuenduste eestvedamine

5.3. Teadustulemuste ja toimivate praktikate regulaarne kaardistamine uute õpитеhnoloogiate valdkonnas

5.4. Oma arengu kaardistamine, dokumenteerimine, analüüsimine ja esitlemine

National Educational Technology Standards for Teachers, Second Edition ©2008, ISTE® (International Society for Technology in Education), www.iste.org.
All rights reserved.

NETS.T:

<http://www.iste.org/Content/NavigationMenu/NETS/ForTeachers/2008Standards/NETS>

Mõisted, mis vajavad defineerimist:

Digiajastu

Digiajastu töökeskkond

Digikeskkond

Digivahendid

Digiühiskond

Digitaalne meedia

Digitaalne etikett

Õpитеhnoloogia

Õpikeskkond

Teadmusloome juhendamine

Praktikakogukond

Lisa 2

Haridustehnoloogiliste pädevuste enesehindamismudel

1. Õpikeskkonna kujundamine ja õppeprotsessi juhtimine

E	D	C	B	A
1.1 Õpikeskkonna kujundamine IKT vahendeid ja võimalusi kasutades				
E.1.1 Kirjeldab, kuidas IKT vahendeid saab kasutada õppeprotsessis.	D.1.1 Leiab levinumad IKT vahendid õppeprotsessi kavandamiseks ja õppematerjalide loomiseks.	C.1.1 Leiab keerulisemad ja uuemad IKT vahendid õppeprotsessi kavandamisel ja õppematerjalide loomisel.	B.1.1 Valib IKT vahendeid, mis toetavad õpiväljundite saavutamist, arvestades sihtgrupi vajadusi.	A.1.1 Valib IKT vahendeid õppeprotsessi kavandamisel ja õppematerjalide loomisel koostöös kolleegidega. Valitud vahendid toetavad õpiväljundite saavutamist, arvestades sihtgrupi vajadusi.
1.2 E-õppeks sobivate õppemeetodite valimine				
E.1.2 Nimetab õppemeetodeid, mis on rakendatavad e-õppes.	D.1.2 Kirjeldab isikliku kogemuse põhjal õppemeetodite kasutamist e-õppes.	C.1.2 Kavandab õppemeetodite kasutamist õppe-eesmärkidest lähtuvalt.	B.1.2 Valib õppemeetodid lähtudes õppijate eripärast, erinevatest õpistiilidest ja õpiväljunditest.	A.1.2 Analüüsib ja kavandab õppemeetodeid, toetudes erinevatele mõtlemistasanditele (teadmine, arusaamine, mõistmine, sünteesimine jne.), saadud tagasisidele ning lähtudes õpiväljunditest, eesmärkidest ja õppijate eripärast.
1.3 E-õppe keskkondade kasutamine				
E.1.3 Nimetab	D.1.3 Kirjeldab e-õppe	C.1.3 Haldab e-kursuseid ja	B.1.3 Arvestab õppetöö	A.1.3 Arvestab e-õppe keskkonna

leinumaid e-õppe keskkondi ja kirjeldab nende kasutamise võimalusi.	keskkondades õppetöö kavandamise põhimõtteid ja häid tavaid.	kavandab õppetööd e-õppe keskkonnas mitmekülgset, lähtudes õppeeesmärkidest.	kavandamisel e-õppe keskkonna sihtrühma eripära, erinevaid õpistiile ja õpiväljundeid.	kujundamisel sihtrühma eripära, erinevaid õpistiile ja õpiväljundeid ning haldab õpikeskkondi.
1.4 E-õppe materjalide/õpiobjektide koostamine, avaldamine ja jagamine				
E.1.4 Otsib õppematerjale repositooriumitest ja kasutab neid õppetöös.	D.1.4 Kohandab leitud õppematerjale õppeeesmärkidest ja sihtgrupist lähtuvalt.	C.1.4 Loob lihtsamaid õppematerjale ja jagab neid erinevates internetikeskkondades märksõnade abil.	B.1.4 Kavandab ja loob keerukamaid õppematerjale ning jagab neid repositooriumites metaandmetega varustatult.	A.1.4 Kavandab, loob ja jagab keerukamaid õppematerjale, lähtudes kasutatavusest, kvaliteedinõuetest ja tagasisidest
1.5 Kavade ja juhiste (nt õpijuhise, ainekava, töökava, tegevuskava jne) koostamine e-õppes				
E.1.5 Kirjeldab õppeprotsessi reguleerivaid kavaseid ja juhiseid isiklikule kogemusele toetudes.	D.1.5 Leiab ja kohandab õppetöökavadeks vajalikud kavaseid ning juhiseid õppeeesmärkidest ja sihtgrupist lähtuvalt.	C.1.5 Koostab iseseisvalt õppetöökavadeks vajalikud kavaseid ja juhiseid.	B.1.5 Koostab kavade ja juhiseid, mis toetavad õpiväljundite saavutamist ning arvestavad õppijate eripära.	A.1.5 Koostab õppetöökavadeks vajalikke kavaseid ja juhiseid eneseanalüüsist ning tagasisidest lähtuvalt.
1.6 IKT vahendite ja võimaluste kasutamine õppetöö läbiviimisel				
E.1.6 Loetleb erinevaid IKT vahendeid ja nende kasutamise võimalusi õppeprotsessis.	D.1.6 Kasutab IKT vahendeid ja nende kasutamise võimalusi õppeprotsessis, lähtudes isiklikust kogemusest.	C.1.6 Kasutab erinevaid IKT vahendeid ja nende võimalusi õppeprotsessis lähtuvalt konkreetsetest õppetegevustest.	B.1.6 Valib ja kasutab erinevaid IKT vahendeid ning nende võimalusi õppeprotsessis lähtuvalt konkreetsetest õppetegevustest ja õppijate õpistiilidest.	A.1.6 Analüüsib ja hindab erinevate IKT vahendite sobilikkust õppeprotsessis ning vajadusel kohandab õpikeskkonda.
1.7 Suhtlusvahendite kasutamine õppetöös				
E.1.7 Nimetab erinevaid suhtlusvahendeid, mida	D.1.7 Kasutab suhtlemiseks erinevaid kaasaegseid	C.1.7 Kasutab sobilikke suhtlusvahendeid ja	B.1.7 Valib suhtlusvahendid ja -keskkonnad lähtuvalt	A.1.7 Kasutab erinevaid suhtlusvahendeid ja -keskkondi,

saab kasutada õppetöös.	suhtlusvahendeid.	-keskkondi õppetegevusest lähtuvalt.	õppetegevustest, mis toetavad õpikogukonna tekkimist.	mis toetavad efektiivselt õpiväljundite saavutamist ja sihtgrupi vajadusi ning õpikogukonna toimimist.
1.8 Hindamismeetodid ja tagasiside kasutamine õppetöös				
E.1.8 Kirjeldab e-õppes hindamisega ja tagasisidega kaasnevaid eripärasid.	D.1.8 Põhjustab, kuidas e-õppes õpitulemusi hinnata ja tagasisidet organiseerida. Kasutab e-õppes tagasisidet ja hindamismeetodeid.	C.1.8 Valib ja rakendab levinumaid hindamise ning tagasiside meetodeid, mis vastavad e-õppe eripärale.	B.1.8 Kasutab õpetades erinevaid õppijaid motiveerivaid hindamise ja tagasiside meetodeid. Analüüsib tagasiside põhjal töö tulemuslikkust.	A.1.8 Nõustab kolleege ja õpetab eesmärgipäraselt, kasutades erinevaid õppijaid motiveerivaid hindamise ja tagasiside meetodeid ning arvestades e-õppe eripärasid.
1.9 Juhendamine õppetöös				
E.1.9 Kirjeldab e-õppes juhendamisega kaasnevaid eripärasid.	D.1.9 Juhendab ja toetab õppijate iseseisvat tööd e-õppekeskkonnas.	C.1.9 Viib õppeprotsessi läbi vastavalt kavandatule, toetades ja juhendades õppijaid õpieesmärkide saavutamisel.	B.1.9 Juhendab eesmärgipäraselt õppijate iseseisvat tööd e-õppe keskkonnas, arvestades õpiväljundeid ja tagasisidet.	A.1.9 Analüüsib tagasiside põhjal juhendamise tulemuslikkust ja vajadusel täiustab seda.

2. Õpetaja ja õppejõu professionaalne areng

Maatriksist võeti välja 2.1 Teadlikkus e-õppest (kvaliteedinõuded, innovatsioon jne)

E	D	C	B	A
2.1 E-õppe sõnavara tundmine ja kasutamine				
E.2.1 Loetleb ja selgitab mõningaid e-õppe termineid.	D.2.1 Suhtleb vabalt e-õppe termineid kasutades.	C.2.1 Kasutab e-õppe terminoloogiat õppetöös ja oskab neid oma sõnadega	B.2.1 Osaleb uute e-õppe terminite aruteludes.	A.2.1 Algatab e-õppe terminite arutelusid ja mõtestab lahti erinevaid e-õppe valdkonnas

		selgitada.		kasutatavaid termineid.
2.2 E-õppe publikatsioonide lugemine, uurimistöös osalemine ja konverentsidel esinemine				
E.2.2 Loetleb eestikeelseid e-õppe informatsiooni allikaid.	D.2.2 Kasutab e-õppe veebilehti enesearenguks ja loeb e-õppe publikatsioone.	C.2.2 Analüüsib e-õppe publikatsioone ning hoiab ennast kursis e-õppe ja haridustehnoloogia arengusuundadega.	B.2.2 Osaleb e-õppe- ja haridustehnoloogia uuringutes. Esineb seminaridel ja konverentsidel.	A.2.2 Juhendab, nõustab, teeb ja publitseerib uurimustöid e-õppe ja/või haridustehnoloogia valdkonnas.
2.3 Koostöövõrgustikes ja arendusprojektides osalemine				
E.2.3 Nimetab e-õppe ja haridustehnoloogia koostöövõrgustikke ja arendusprojekte.	D.2.3 Osaleb e-õppe koostöövõrgustikes ja arendusprojektides.	C.2.3 Analüüsib tehtud e-õppe koostöö- ja arendusprojekte ning toetub nendele oma töös. Osaleb aktiivselt koostöövõrgustike aruteludes.	B.2.3 Juhib ja koordineerib e-õppe koostöö- ning arendusprojekte. Algatab ja juhib koostöövõrgustikes diskussioone.	A.2.3 Algatab uusi e-õppe koostöö- ja arendusprojekte ning kutsub kokku projekti meeskonna ja koordineerib selle tegevust.

3. Administratiivne tegevus

Maatriksist võeti välja 3.3 Mentorlus ja nõustamine e-õppes

E	D	C	B	A
3.1 E-õppe arendamine koolis/struktuuriüksuses				
E.3.1 Kirjeldab e-õppe arendamise võimalusi koolis/struktuuriüksuses oma kogemusest lähtuvalt.	D.3.1 Osaleb e-õppe arendamises ja/või arenduse töörühmades.	C.3.1 Esitab ettepanekuid e-õppe arendamiseks ja e-õppe strateegia väljatöötamiseks.	B.3.1 Vastutab mõne e-õppe alavaldkonna arendustöö eest koolis/struktuuriüksuses ja lähtub e-õppe strateegiast.	A.3.1 Analüüsib ja/või koordineerib e-õppe arendustegevust koolis/struktuuriüksuses, sh e-õppe strateegia väljatöötamine ja elluviimine, ning nõustab kolleege.

3.2 Kvaliteedi hindamine e-õppes				
E.3.2 Mõistab ja kirjeldab e-õppe kvaliteedinõudeid.	D.3.2 Arvestab kvaliteedinõuetega e-kursuste ja õpiobjektide väljatöötamisel ning arendamisel.	C.3.2 Hindab enda ja kolleegide e-kursusi ning õpiobjekte lähtuvalt kvaliteedinõuetest.	B.3.2. Esitab ettepanekuid kvaliteedinõuete täiendamiseks ja muutmiseks.	A.3.2 Osaleb kvaliteedinõuete täiendamisel ja väljatöötamisel. Koostab kvaliteedinõuetele vastavaid hindamismatrikseid.
3.3 IKT igapäevane kasutamine				
E.3.3 Kasutab algtasemel standardset kontoritarkvara (tekstitöötlus, tabelitöötlus, esitlustarkvara) ja internetiteenuseid (veeb ja e-post).	D.3.3 Kasutab erinevaid IKT võimalusi (kontoritarkvara, internetiteenused, õpitarkvara, sotsiaalne tarkvara jms).	C.3.3 Kasutab sobivaid IKT võimalusi lähtuvalt oma õppe-, teadus- või arendustöö eesmärkidest.	B.3.3 Kasutab tulemuslikuks koostööks sobivaid IKT võimalusi lähtuvalt õppe-, teadus- või arendustöö eesmärkidest.	A.3.3 Kasutab efektiivselt ja kohandab sobivaid IKT vahendeid vastavalt vajadustele, võimalustele ning töö eesmärkidele.

4. Infoühiskonnas kodanikuna käitumine

E	D	C	B	A
4.1 Allikate usaldusväarsuse hindamine (allikakriitiline lähenemine)				
E.4.1. Põhjendab allikate usaldusväarsuse hindamise vajadust.	D.4.1. Õppematerjalide koostamisel hindab allikate usaldusväarsust.	C.4.1 Hindab oma töös allikate usaldusväarsust, lähtudes hindamise põhimõtetest ja juhenditest.	B.4.1 Hindab allikate usaldusväarsust ja suunab õppijaid juhinduma allikakriitilisuse põhimõtetest.	A.4.1 Nõustab ja suunab õppijaid ning kolleege juhinduma allikakriitilisuse põhimõtetest.
4.2 Nõuetekohane refereerimine ja viitamine				
E.4.2 Põhjendab refereerimise ja viitamise vajadust.	D.4.2 Refereerib ja viitab kasutatud allikatele.	C.4.2 Refereerib korrektselt ja viitab nõuetekohaselt, lähtudes vastavatest juhenditest.	B.4.2 Suunab õppijaid korrektselt allikaid refereerima ja neile viitama.	A.4.2 Nõustab ja suunab õppijaid ning kolleege nõuetekohaselt refereerima ja viitama.

4.3 Autoriõigus ja litsentseerimine				
E.4.3 Põhjendab autoriõiguste ja litsentseerimise vajadust.	D.4.3 Järgib autoriõigusi ja litsentsitingimusi teiste autorite teoste kasutamisel.	C.4.3 Järgib autoriõigusi ja litsentseerib sobival viisil oma materjale.	B.4.3 Järgib autoriõigusi ja suunab õppijaid juhinduma autoriõiguse headest tavadest ning litsentsitingimustest.	A.4.3 Nõustab ja suunab õppijaid ning kolleege järgima autoriõigusi ja autorikaitse häid tavasid ning litsentsitingimusi.
4.4 IKTga seonduvate ohtude teadvustamine ja teadlik tegutsemine				
E.4.4 Kirjeldab IKT kasutamise seonduvaid ohte tervisele, privaatsusele ja interneti turvalisusele jms.	D.4.4 Selgitab IKTga seotud ohtude regulatsioone (seadused ja määrused, sisekorraeskirjad jne) ja soovitusi (internetiturvalisus, ergonomika, allikakriitilisus jms) ning võimalusel arvestab neid õppetöös.	C.4.4 Organiseerib teadlikult õppetööd IKT vahenditega kaasnevate ohtude minimeerimiseks. Vajadusel kasutab spetsialisti abi.	B.4.4 Suunab õppijaid arvestama IKT vahendite kasutamisega kaasnevate ohtudega.	A.4.4 Nõustab ja suunab õppijaid ning kolleege teadlikult tegutsema IKT vahendite kasutamisega seotud ohtude minimeerimiseks.